

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут
бізнесу, економіки та менеджменту

УПРАВЛІНСЬКІ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

**MANAGEMENT PARADIGMS OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND INCLUSIVE ECONOMIC GROWTH**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 27–28 листопада 2024 року)

Суми
Сумський державний університет
2024

УДК 005.8:502.131.1(063)

Е 45

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 5 від 12 грудня 2024 року)*

Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання :
Е 45 матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» / за заг. ред. І. І. Рекуненка, В. В. Сулим. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 409 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» містять результати наукових досліджень, пов'язаних з актуальними проблемами науки й практики управління та застосуванням інклюзивного підходу до їх вирішення для досягнення цілей сталого розвитку.

Для науковців, аспірантів, студентів, представників органів державної влади й місцевого самоврядування, науково-дослідних і проєктних організацій, комерційних фірм та закладів вищої освіти й широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Management paradigms of sustainable development and inclusive economic growth" provide the results of scientific research related to the current problems of management science and practice and the application of an inclusive approach to their solution in order to achieve the goals of sustainable development.

For scientists, PhD students, students, representatives of state authorities and local self-government bodies, research and project organizations, commercial companies and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК 005.8:502.131.1(063)

© Сумський державний університет, 2024

ЗМІСТ

<i>Лозова О.В.</i>	Особливості функціонування благодійних організацій	
<i>Бондаренко М.П.</i>	під час війни: резильєнтність та мотивація	
<i>Піддубна Я.Ю.</i>	працівників.....	12
<i>Наталія Лебедєва</i>	Корпоративна культура в системі HR-менеджменту.	
	16
<i>Юлія Братішко</i>	Напрями соціально відповідальної діяльності	
	фармацевтичних організацій під час правового	
	режиму воєнного стану в Україні.....	19
<i>Валентина Ходзицька</i>	Оцінка життєвого цикла: мінімізація негативного	
	впливу на довкілля в звітності зі сталого	
	розвитку.....	22
<i>Юрій Карпенко</i>	Сучасні HR -тренди: подяки та визнання через	
<i>Денис Супрун</i>	технології.....	25
<i>Максим Безрідний</i>	Сучасні методи навчання та розвитку персоналу з	
<i>Антон Копилець</i>	акцентом на кар’єрне зростання.....	28
<i>Тетяна Кучміюва</i>	Інноваційні методи мотивації співробітників в	
<i>Богдана Пешкова</i>	сучасних умовах.....	31
<i>Юлія Матвєєва</i>	Бібліометричний аналіз як інструмент визначення	
<i>Артем Барикін</i>	напрямок удосконалення управлінських практик в	
	системі надання адміністративних послуг.....	35
<i>Інна Яцкевич</i>	Управління цінностями інвестиційної діяльності для	
	операторів мобільного зв'язку України.....	39
<i>Віктор Рожко</i>	Адаптація стратегій мерчандайзингу під час	
<i>Ілона Чубка</i>	гуманітарних криз.....	42
<i>Світлана Мороз</i>	Впровадження циркулярної економіки у фармації:	
<i>Григорій Подгайний</i>	досвід провідних компаній.....	44
<i>Крамський С.О.</i>	Публічне управління в сфері логістичних ринків під	
	час військового впливу.....	49
<i>Любов Перетятко</i>	Досвід європейських країн у використанні моделей	
<i>Лілія Балаш</i>	розвитку управління персоналом організації.....	52
<i>Дарина Золіна</i>	Удосконалення взаємодії між інститутами	
	громадянського суспільства та органами влади в	
	Україні та за її межами.....	54
<i>Юлія Бондар</i>	Управління системою екологічного менеджменту в	
<i>Інга Мірошниченко</i>	готельних комплексах.....	56
<i>Яна Деренська</i>	Опис системи контролю виконання проекту.....	59
<i>Тетяна Коляда</i>	Регламентація внутрішнього аудиту як інструмент	
<i>Ярослав Березняков</i>	забезпечення ефективності системи управління	
	якістю.....	61
<i>Кирило Хандюк</i>	Розвиток мережі центрів медичної реабілітації у	
	прифронтових регіонах України: досвід Дніпра.....	63

<i>Зінаїда Живко</i>	Фінансове забезпечення бізнесу та страхування в	
<i>Євген Топольницький</i>	умовах воєнної економіки.....	67
<i>Віктор Живко</i>		
<i>Сергійчук С.І.</i>	Стан і тенденції розвитку ринку кормів для домашніх тварин в умовах війни.....	69
<i>Анна Дзернюк</i>	Взаємозв'язок гейміфікації та біхевіористичних методів: переваги і обмеження в управлінні проектами.....	74
<i>Юлія Матвєєва</i>		
<i>Олександр Сміян</i>	Огляд державних програм економічної підтримки підприємств.....	77
<i>Олена Прокурня</i>		
<i>Людмила Ширяєва</i>	Фактор ризику при визначенні ціни за право користування ресурсом.....	81
<i>Карина Бондар</i>		
<i>Вікторія Сулим</i>	Управління відходами в контексті досягнення цілей сталого розвитку.....	83
<i>Вікторія Ковальова</i>	Сутність поняття «імідж підприємства» та особливості його створення.....	85
<i>Валерій Шкрєба</i>		
<i>Наталія Статива</i>	Система надання публічних послуг в Україні: сучасні реалії.....	87
<i>Захарченко В.І.</i>	Заходи конкурентної розвідки в системах бізнесу, освіти, урядовому управлінні.....	89
<i>Максимова О.А.</i>		
<i>Галина Тимохова</i>	Вплив стратегій розвитку зовнішньоекономічної діяльності на організаційну культуру підприємства в Україні.....	92
<i>Яна Нікіфорова</i>		
<i>Вадим Михайлюта</i>	Управління медичним підприємством в умовах невизначеності на засадах доказової практики.....	94
<i>Микола Меркулов</i>	Проблеми функціонування інвестиційного ринку країни.....	98
<i>Анна Семенюк</i>		
<i>Тетяна Кучмійова</i>	Сучасні тренди та практики екологічної відповідальності бізнесу	101
<i>Анастасія Саркова</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Бібліометричний аналіз наукових досліджень з управління якістю в галузі охорони здоров'я.....	105
<i>Олександр Олешко</i>		
<i>Євгенія Яшукова</i>		
<i>Тетяня Метіль</i>	Сучасні аспекти використання програмно-цільового підходу в управлінні соціально-економічним розвитком суб'єктів господарювання.....	109
<i>Анастасія Гончарук</i>		
<i>Михайло Березовчук</i>	Ефективність публічного управління у боротьбі з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом: механізми, інструменти та перспективи.....	111

<i>Богдан Меркулов</i>	Проблеми впровадження електронного документообігу в медичному закладі.....	113
<i>Сергій Кузьменко</i>	Механізми державного управління в оборонній промисловості України: сучасний стан та перспективи розвитку.....	115
<i>Мирослав Урошев</i>	Сучасні механізми стимулювання інноваційної активності регіонів України: міжнародний досвід та вітчизняні реалії.....	117
<i>Ihor Bas</i>	Characteristics of GIG contracts as an innovative form of employment in Ukraine.....	119
<i>Oleh Hladkyi</i>	Trends in the Ukrainian IT Market.....	121
<i>Andrii Shupik</i>	Agility and management strategy for IT excellence.....	123
<i>Віталій Захарченко</i>	Коректність використання інструментарію концесії..	127
<i>Юлія Гутарева</i>		
<i>Артур Дуднік</i>		
<i>Юлія Сойка</i>	Проблематика забезпечення якості надання послуг в органах місцевого самоврядування в Україні.....	130
<i>Марія Зяйлик</i>		
<i>Людмила Ширяєва</i>	Інструменти конкурентної розвідки у бізнесі та освіті.....	133
<i>Моргун О.Ю.</i>		
<i>Ярослав Богдан</i>	Реалізація соціально-економічної політики підприємств у туристичній сфері в контексті інклюзивного економічного зростання.....	135
<i>Галина Тимохова</i>	Підходи до оцінки ефективності економічної діяльності підприємства.....	138
<i>Олександр Дерюга</i>		
<i>Альона Пляскіна</i>	Дослідження розвитку регіону відповідно до розміщення ресурсів у міжнародній практиці.....	140
<i>Олексій Сологуб</i>	Кайдзен як універсальна, комплексна організаційно-управлінська система покращення процесів роботи та забезпечення сталого розвитку.....	142
<i>Юлія Матвєєва</i>	Роль цифрових інновацій у прискоренні сталого розвитку: кейс-аналіз впливу цифрових рішень на декарбонізацію виробничих процесів.....	147
<i>Едуард Богдан</i>		
<i>Альона Заславська</i>	Розвиток управлінських компетенцій за допомогою технологій штучного інтелекту.....	151
<i>Дар'я Кушнерьова</i>		
<i>Наталія Столярчук</i>		
<i>Наталія Столярчук</i>	Роль технологій штучного інтелекту в авіаційному менеджменті.....	154

<i>Максим Алексєєв</i>	Парадигма цифровізації та системний підхід до управління логістичними процесами підприємств...	156
<i>Микола Небава</i>	Проблеми та перспективи міжкультурних комунікацій у менеджменті організацій.....	158
<i>Олексій Горбатенко</i>	The role of administration in screening programs at national, regional and local levels.....	161
<i>Ольга Балабаш</i>	Особливості менеджменту організацій в умовах цифровізації економіки та зростання кількості розподілених (віртуальних) команд.....	163
<i>Ihnatova T.O.</i>	Зростання ефективності підприємств через покращення соціально-психологічного клімату.....	167
<i>Лариса Піддубна</i>	Стратегії та інструменти декарбонізації.....	171
<i>Тетяна Самофалова</i>	Соціальна відповідальність та стійкий розвиток: роль менеджменту в реалізації соціально відповідальних ініціатив.....	175
<i>Анна Оніщенко</i>	Розвиток методології антикризового управління у трансформаційній економіці.....	178
<i>Юлія Матвєєва</i>	Формування і реалізація промислової політики високотехнологічного розвитку в Україні.....	180
<i>Вадим Желіба</i>	Розбудова інноваційного майбутнього України.....	182
<i>Марина Изотова</i>	Особливості процесу внутрішнього контролю на агропромислових підприємствах.....	186
<i>Меркулов Д. М.</i>	Управління фінансовими ризиками в закладах охорони здоров'я.....	191
<i>Захарченко В. І.</i>	Удосконалення механізмів контролю в діяльності органів державного управління: виклики та перспективи України.....	195
<i>Гончарук А. В.</i>	Інструменти цифрових комунікацій для управління командами.....	198
<i>Валентина Дятлова</i>	Розвиток комунікаційного процесу в форматі відновлення України.....	201
<i>Максим Гречаний</i>	Impact of digital education on the public administration skills development.....	204
<i>Тетяна Метіль</i>	Економічні аспекти впровадження відновлюваних джерел енергії.....	207
<i>Софія Брезницька</i>		
<i>Володимир Солодкий</i>		
<i>Каріна Таранюк</i>		
<i>Євген Люлевич</i>		
<i>Каріна Таранюк</i>		
<i>Діна Єрохіна</i>		
<i>Яна Козинець</i>		
<i>Валентина Дятлова</i>		
<i>Поліна Матюшенко</i>		
<i>Oleksandr Ostrovskyi</i>		
<i>Кирило Трушин</i>		
<i>Олена Проскурня</i>		

<i>Владислав Бут</i>	Соціальна інклюзія та її зв'язок зі сталим економічним розвитком на рівні місцевих громад....	211
<i>Яна Гербут</i>	Роль системи управління відходами в умовах екологізації світового господарства.....	213
<i>Віктор Рожко</i> <i>Єлизавета Аносова</i>	Управління елементами візуального мерчандайзингу у торговельній діяльності підприємств.....	217
<i>Іван Ольховик</i>	Ефективне управління змінами в закладах освіти....	221
<i>Вікторія Пономаренко</i>	Управління розвитком кадрового забезпечення діяльності суду.....	223
<i>Тетяна Мирошніченко</i>	Формування стратегічних переваг системи управління державною установою.....	225
<i>Людмила Яловега</i> <i>Ольга Лега</i> <i>Тетяна Прийдак</i> <i>Дмитро Ткаченко</i>	Циркулярна економіка як інструмент сталого розвитку: виклики та перспективи.....	227
<i>Яна Соя</i>	Особливості управління проектом хімічного виробництва.....	229
<i>Яна Соя</i>	Напрямки удосконалення управління районом судом міста.....	231
<i>Вадим Харченко</i>	Особливості управління ефективністю діяльності державної установи.....	233
<i>Ярослав Притика</i>	Особливості удосконалення системи управління служби судової охорони.....	235
<i>Мартинець В.В.</i> <i>Шейко О.О.</i>	Формування механізмів антикризового управління на місцевому рівні.....	237
<i>Зінаїда Живко</i> <i>Ольга Мартин</i> <i>Олег Обезчиків</i> <i>Олена Кравченко</i>	Механізми страхування бізнесу в умовах підвищеного ризику та післявоєнного відновлення.....	239
<i>Ірина Бочевар</i>	Прозорість та підзвітність в системі управління державним боргом.....	242
<i>Ірина Бочевар</i>	Адаптивне управління персоналом як ключовий фактор сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання.....	244
<i>Павло Гапченко</i>	Особливості впровадження проектного підходу в стратегічний розвиток бізнесу.....	248
<i>Петруня Ю.Є.</i> <i>Єдинак В.Ю.</i> <i>Петруня В.Ю.</i>	Глобальна діджиталізація: трансформація бізнес-середовища та організації управлінської діяльності.....	250

<i>Максим Швагірев</i>	Формування задач менеджменту із залучення персоналу у процес змін на підприємстві.....	253
<i>Владислав Фукалов</i>	Особливості впровадження проєктного підходу в бухгалтерських організаціях.....	256
<i>Денис Смоленніков</i>	Управління підприємством на засадах сталого розвитку.....	259
<i>Дарія Бабченко</i>		
<i>Наталія Гришина</i>	Діджиталізація як інструмент удосконалення та оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.....	262
<i>Андрій Омеко</i>		
<i>Олексій Новак</i>	Інноваційні моделі управління для підтримки інклюзивного економічного зростання.....	265
<i>Валентина Іванова</i>	Інтелектуальний потенціал як основа реалізації інноваційної стратегії.....	269
<i>Олег Іванов</i>		
<i>Іван Омельченко</i>	Перспективи впровадження концепції створення спільної цінності в Україні.....	271
<i>Андрій Романенко</i>	Стандарти професійної діяльності державних службовців як інструмент підвищення ефективності державного управління.....	273
<i>Сергій Шапаренко</i>	Порівняльний аналіз методів та інструментів управління стейкхолдерами проєкту.....	276
<i>Альона Євдокимова</i>	Управління маркетинговою діяльністю підприємства.....	279
<i>Дарина Соколова</i>		
<i>Юлія Добринь</i>	Сучасний стан системи обслуговування платників податків.....	281
<i>Василь Семилетов</i>	Аналіз методів управління проєкту розробки програмного забезпечення.....	284
<i>Аліна Височина</i>	Методичні засади прогнозування волатильності рівня макроекономічної стабільності.....	287
<i>Марина Сидорова</i>	Взаємодія управління бізнес-процесами і корпоративної соціальної відповідальності в умовах сталого розвитку.....	290
<i>Ян Веньлун</i>		
<i>Павло Брінь</i>		
<i>Iuliia Myroshnychenko</i>	Impact of renewable energy on wellbeing in developing and post-conflict regions.....	293
<i>Володимир Петренко</i>	Впровадження системи контролю якості в проєктах: методології та підходи.....	297
<i>Станіслав Котенко</i>	«Розумне управління відходами» як крок до енергетичної незалежності.....	301
<i>Адель Дарвіш</i>	Оптимізація роботи медичного персоналу із застосуванням методів тайм-менеджменту в закладах охорони здоров'я.....	303
<i>Вадим Лук'янихін</i>		

<i>Шейх Касем Муавейя</i>	Соціально-економічний потенціал Садівської сільської громади Сумського району.....	306
<i>Лук 'янихін В.О.</i>		
<i>Оксана Шаповал</i>	Система надання адміністративних послуг в Україні в умовах правового режиму воєнного стану	310
<i>Олена Лук 'янихіна</i>	Організація внутрішньофірмового навчання стосовно екологічних питань персоналу підприємств з оптової торгівлі лікарськими засобами.....	314
<i>Ріта Сагайдак-Нікітюк</i>		
<i>Олена Гладцінова</i>	Інноваційні підходи до фінансування медичних закладів в умовах реформування галузі охорони здоров'я України.....	316
<i>Віталій Нікітюк</i>		
<i>Ольга Обухова</i>		
<i>Ігор Рекуненко</i>		
<i>Тетяна Майборода</i>	Розробка, управління та аудит портфеля проектів продуктової ІТ компанії.....	318
<i>Богдан Антипенко</i>		
<i>Ярослава Бражник</i>	Проектний менеджмент як інструмент розвитку та відновлення місцевого самоврядування в Україні...	321
<i>Тетяна Майборода</i>	Стійкість у нестабільності: майстерність стратегічного управління трудовими ресурсами в епоху змін.....	324
<i>Андрій Андрєєв</i>		
<i>Опанасюк Ю.А.</i>	Підвищення якості надання послуг, що надаються податковими органами.....	326
<i>Макушенко І.М.</i>		
<i>Опанасюк Ю.А.</i>	Цифровізація податкового адміністрування як складова трансформації системи державного управління.....	330
<i>Гончарова О.В.</i>		
<i>Олена Савченко</i>	Процес ціноутворення та фактори впливу на нього..	334
<i>Михайло Греков</i>		
<i>Тамара Лозинська</i>	Місцева економіка: аналіз політики.....	337
<i>Олеся Балахонова</i>	Формування аналітичних варіантів під час оцінки критичного обсягу реалізації продукції.....	340
<i>Маргарита Буряченко</i>		
<i>Олександр Небава</i>	Формування сучасної управлінської парадигми інтелектуального потенціалу підприємств.....	342
<i>Микола Небава</i>		
<i>Іван Пилипчук</i>	Становлення управлінської парадигми інноваційного розвитку підприємств агросектору.....	345
<i>Микола Небава</i>		
<i>Анастасія Коновалова</i>	Удосконалення моделі стратегічного управління розвитком трудового потенціалу підприємства.....	347
<i>Тернова І.А.</i>		
<i>Юрій Суярко</i>	Управління розвитком виробничого та інноваційного потенціалу підприємства.....	349
<i>Микита Водка</i>		

<i>Алла Барановська</i>	Стратегічне управління конкурентоспроможністю на сучасному етапі ринкових відносин.....	352
<i>Світлана Суховєєва</i>	Artificial Intelligence for Power Grid Management As A Key To Sustainable Development.....	355
<i>Оleh Lukianukhin</i>	Автоматизація управління ризиками у фінансово - технічних проектах.....	357
<i>Микола Васильченко</i>	Вдосконалення територіальної системи управління муніципальним транспортним комплексом.....	359
<i>Лук'янихін В.О.</i>	Особливості управління та організації офісів у галузі охорони здоров'я.....	363
<i>Ілля Морозов</i>	Управління проектами в сільськогосподарській галузі для підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції.....	366
<i>Лук'янихін В.О.</i>	Сонячні електростанції як основа енергетичної незалежності.....	370
<i>Юлія Матвєєва</i>	Energy innovations and their role in shaping sustainable urban infrastructure for the transition to a carbon-free economy.....	372
<i>Галина Сурмай</i>	Аналіз державної політики у сфері освіти.....	375
<i>Тетяна Майборода</i>	Інноваційні підходи до оптимізації управління персоналом у закладах охорони здоров'я.....	379
<i>Денис Товстуха</i>	Міжнародне злиття та поглинання в світовій практиці розвитку бізнесу.....	383
<i>Вікторія Сулим</i>	Сучасний HR-менеджмент та управління організаційними змінами.....	386
<i>Нікіта Мозговий</i>	Напрями вдосконалення системи мотивації медичного персоналу як засіб підвищення ефективності роботи закладів охорони здоров'я.....	388
<i>Anastasiia Niesheva</i>	Механізми та інструменти розвитку громадянського суспільства в Україні.....	390
<i>Мартинець В.В.</i>	Роль іміджу органів влади у формуванні громадської думки та зміцненні демократичних процесів.....	392
<i>Білошапка В.А.</i>	Роль корпоративної культури у забезпеченні успішного впровадження організаційних змін: виклики та можливості.....	394
<i>Олена Гвоздецька</i>		
<i>Людмила Хомутенко</i>		
<i>Коваль Г.Р.</i>		
<i>Анастасія Кулагіна</i>		
<i>Сергій Штукін</i>		
<i>Дмитро Бень</i>		
<i>Оксана Кужель</i>		
<i>Анна Алексєєва</i>		

<i>Юлія Лебідь</i>	Особливості адаптації персоналу в сфері публічного управління та адміністрування.....	397
<i>Олена Павленко</i>	Розроблення інноваційного проєкту для підвищення конкурентоспроможності малого бізнесу в умовах війни.....	399
<i>Анна Гараєва</i>	Удосконалення системи та механізмів надання соціальних послуг у рамках реформування органів місцевого самоврядування (на прикладі Попівської територіальної громади).....	401
<i>Галина Шкареда</i>	Формування іміджу органу місцевого самоврядування (на прикладі Попівської територіальної громади Конотопського району Сумської області).....	405
<i>Марина Христій</i>	Проблеми впровадження PR-технологій у медичній галузі в Україні.....	407

СУЧАСНІ ТRENДИ ТА ПРАКТИКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Кучмійова Тетяна Сергіївна,

к. е. н., доцент,

Саркова Анастасія Миколаївна,

здобувачка вищої освіти факультету Менеджменту,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

У сучасному світі екологічна відповідальність бізнесу стає невід'ємною частиною успішної діяльності компаній. Зростаючий тиск з боку суспільства, споживачів та регуляторів стимулює підприємства впроваджувати принципи сталого розвитку та відповідально ставитися до навколишнього середовища. Екологічна свідомість уже не є просто етичним обов'язком – вона перетворюється на важливий фактор конкурентоспроможності та інноваційного зростання.

Сучасні компанії стикаються з численними екологічними викликами, зокрема зміною клімату, вичерпанням природних ресурсів і збільшенням кількості відходів. У відповідь підприємства впроваджують інноваційні підходи для зменшення свого екологічного сліду. Це включає впровадження екологічно чистих технологій, оптимізацію виробничих процесів, розвиток систем управління відходами та створення екологічно відповідальних продуктів.

Норми екологічної відповідальності поступово закріплюються на законодавчому рівні, створюючи нові стандарти для бізнесу управління впливом на довкілля. З 2024 року понад 50 000 компаній у ЄС повинні розкривати інформацію про вплив своєї діяльності на довкілля у відповідності до Директиви про корпоративну звітність щодо сталого розвитку. Така звітність стане обов'язковою і для малого та середнього бізнесу з 2026 року. Підготовка до впровадження цих вимог вже триває, і компанії все активніше переглядають свої ланцюги постачання та інвестують в низьковуглецеві рішення [1].

Досягнення екологічних цілей вимагає новітніх технологій. Сучасні методи збору та аналізу даних, зокрема ДНК навколишнього середовища, спостереження Землі, акустичні технології та штучний інтелект, дозволяють компаніям більш ефективно оцінювати вплив своєї діяльності. Наприклад, технології обробки зображень допомагають ідентифікувати екосистемні зміни, спричинені виробничою діяльністю.

Також, сучасні підприємства активно шукають способи скоротити свій

вуглецевий слід, приділяючи особливу увагу поводженню з відходами. Зменшення відходів стає ключовим напрямком для компаній, які прагнуть досягти екологічної відповідальності та відповідати очікуванням споживачів і регуляторів. Викиди метану, що утворюються під час розкладання органічних відходів, є серйозною екологічною проблемою, адже цей газ у 80 разів агресивніший за CO₂. Для боротьби з цією проблемою компанії запроваджують програми компостування, перетворюють харчові відходи на біогаз і зменшують кількість сміття, яке потрапляє на звалища. Одноразовий пластик замінюється біорозкладаними або багаторазовими матеріалами, що сприяє скороченню забруднення. Водночас уряди підтримують такі ініціативи через податкові стимули та гранти на розвиток переробки. Це створює нові можливості для бізнесу, сприяє збереженню ресурсів і покращенню екологічної репутації компаній [2].

Перехід на відновлювані джерела енергії став глобальним трендом. Компанії інвестують у сонячні, вітрові та інші альтернативні джерела енергії. Це дозволяє зменшити викиди парникових газів та залежність від викопних видів палива, що не лише знижує екологічний слід, але й забезпечує довгострокову економічну вигоду.

Згідно з прогнозами, у 2024 році очікується зростання встановленої потужності відновлюваних джерел енергії на 17%, до 42 ГВт, що становитиме майже чверть виробництва електроенергії [3]. Інвестиції в "зелену" енергію також приносять фінансові вигоди. Використання відновлюваних джерел енергії може знизити операційні витрати та забезпечити стабільність цін на енергію, оскільки вони менш піддаються коливанням ринку, ніж викопні види палива.

Крім того, уряди багатьох країн пропонують податкові стимули для бізнесу, що інвестує в відновлювані джерела енергії. Наприклад, у США існують податкові кредити для бізнесу, що інвестує в сонячні енергетичні системи, які можуть зменшити федеральний податок на прибуток на певний відсоток від вартості системи [4].

Таким чином, інвестування в відновлювані джерела енергії не лише сприяє збереженню довкілля, але й забезпечує економічні переваги для бізнесу, включаючи зниження витрат та отримання податкових пільг.

Також, ще одним із ключових трендів є впровадження принципів циркулярної економіки. Цей підхід мінімізує кількість відходів і максимізує використання вторинних ресурсів. Наприклад, ІКЕА реалізує політику "замкнутого циклу", переробляючи старі меблі для створення нових.

Успіх екологічних ініціатив неможливий без підвищення екологічної свідомості співробітників. Багато компаній впроваджують програми

"зелених" офісів, які передбачають сортування сміття, зменшення використання пластику та застосування енергозберігаючих технологій [5].

Українські компанії також активно інтегрують принципи сталого розвитку у свої стратегії, впроваджуючи екологічно відповідальні практики та інвестуючи у відновлювані джерела енергії.

Агропромисловий холдинг "Астарта" з 2017 року публікує звіти за стандартами GRI, розкриваючи основні показники сталого розвитку, проекти підтримки громадських ініціатив та способи реагування на кліматичні зміни. У 2022 році компанія продовжила звітувати про свої зусилля у напрямку сталого розвитку, підкреслюючи свою роль у підтримці сталого розвитку української держави та суспільства, інтеграції країни в європейські ринки та внесок у глобальну продовольчу безпеку та боротьбу зі зміною клімату [6].

Енергетичний холдинг "ДТЕК" активно інвестує у відновлювані джерела енергії. У 2024 році компанія планує інвестувати майже 4 млрд грн у ремонт та відновлення теплоелектростанцій, які постраждали внаслідок війни. Крім того, ДТЕК має амбітні плани до 2030 року побудувати у Європі до 5 ГВт потужностей за €6–6,5 млрд, що свідчить про прагнення компанії розширити свою присутність у сфері відновлюваної енергетики [7].

Металургійна компанія "Інтерпайп" впровадила екологічно чисте виробництво сталі на підприємстві "Інтерпайп сталь", використовуючи електрометалургійний спосіб виробництва, який є найбільш екологічним із можливих.

Це дозволило скоротити викиди парникових газів у 10 разів. Фінансування проєкту здійснювалося за рахунок іноземних інвестицій за європейськими стандартами, а технічні умови розроблялися з нуля [8].

Український ринок також реагує на глобальні зміни у сфері харчування. Згідно з дослідженнями компанії Nielsen, 75% українських споживачів перевіряють склад продуктів, а 73% готові платити більше за натуральність. Найбільш небажаними у складі продуктів є штучні добавки та барвники (80%), антибіотики, гормони (80%) та ГМО (74%) [9].

Таким чином, екологічна відповідальність стала ключовим елементом успішного бізнесу. Компанії адаптуються до нових вимог, впроваджуючи екологічно чисті технології, оптимізуючи виробничі процеси, зменшуючи відходи та інвестуючи у відновлювану енергетику. Вони прагнуть скоротити свій вуглецевий слід, впроваджують принципи циркулярної економіки та забезпечують прозорість через екологічну звітність, яка з 2024 року стає обов'язковою в ЄС.

Українські компанії також починають активно інтегрувати ці практики, скорочуючи викиди та розвиваючи відновлювані джерела енергії. Це не лише

покращує екологічний стан, але й зміцнює їхню конкурентоспроможність, забезпечуючи довгострокову економічну вигоду.

Список використаних джерел:

1. Olynes N. IMD. Sustainability trends shaping corporate priorities in 2024. URL: <https://www.imd.org/ibyimd/2024-trends/sustainability-trends-shaping-corporate-priorities-in-2024/> (дата звернення: 11.11.2024).
2. Environmental trends in business 2023. URL: <https://www.upshow.tv/resources/blog/environmental-trends-in-business-2023> (дата звернення: 11.11.2024).
3. Motyka M., Thomson J., Hardin K., Amon C. Deloitte. Renewable energy industry outlook 2024. URL: <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/renewable-energy/renewable-energy-industry-outlook.html> (дата звернення: 11.11.2024).
4. U.S. Department of Energy. Federal solar tax credits for businesses. URL: <https://www.energy.gov/eere/solar/federal-solar-tax-credits-businesses> (дата звернення: 11.11.2024).
5. Ecoclub UA. Екологічна відповідальність бізнесу. URL: <https://ecoclubua.com/featured/ekolohichna-vidpovidalnist-biznesu/#contact> (дата звернення: 11.11.2024).
6. Astarta Holding. URL: <https://astartaholding.com/polityky-ta-procedury-zi-stalogo-rozvytku/> (дата звернення: 11.11.2024).
7. Forbes Ukraine. «Люди не сприймають ДТЕК як олігархічну структуру». Як війна змінила енергокомпанію Ріната Ахметова та чи очікувати відключень наступної зими.
8. URL: <https://forbes.ua/company/lyudi-ne-spriymayut-dtek-yak-oligarkhichnu-strukturu-yak-viy-na-zminila-energokompaniyu-rinata-akhmetova-ta-chi-ochikuvati-vidklyuchen-nastupnoi-zimi-velike-intervyu-z-maksimom-timchenkom-24072023-14975> (дата звернення: 11.11.2024).
9. Pravo.ua. Екологічна відповідальність бізнесу – важлива складова сталого розвитку. URL: <https://pravo.ua/ekolohichna-vidpovidalnist-biznesu-vazhlyva-skladova-staloho-rozvytku-vvazhaiut-uchasnyky-forumu-z-ekolohii-ta-staloho-rozvytku/> (дата звернення: 11.11.2024).
10. 24 канал. Чиста етикетка – новий глобальний тренд у харчуванні. URL: https://idea.24tv.ua/chista-etiketka-noviy-globalniy-trend-harchuvanni-chomu-yogo_n1721422 (дата звернення: 11.11.2024).